

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiae & Iuris Canonici Doctoris ||
celeberrimi, ac Ecclesiae Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt Primvm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

Saxones omnes aditus communiſſe : Sed ille vi perſegit : & in hoſtico ſolo pugnaturus conſtitit : occurrentes, & iuſta acie decertantes, vicit : imposito tributo (id erat trecentorum per ſingulos annos caballorum) ad tempus Perliamenti ſoluendo, dimiſit.

SAXONIAE

LIBER SECVNDVS.

CAPVT PRIMVM.

Magno Karolo non ab re nouo ordimur principio, quòd ille Saxonia ſalutem inuexit, cum religione Chriſti, maiorem prouincia inducens ciuilitatem. Libet claram & religioſam Magni huius Karoli originem, & lineam generis percenſere, à ſancto Nodoaldo Treuirorum archiepiſcopo ſumpto principio. Is magna vir nobilitatis, princeps, ex Palatio rapitur ad eccleſiam : clareſcens multis per ſanctitatem miraculis. Sororem alteram Seueram conſecrauit Chriſto monialem : aliam Ittam, clarifſimo duci Pipino dedit coniugem : ex qua naſcuntur Grimoaldus princeps, Gertrudis diua monialis, & Begga nupta principi Amſiſo, ſancti Arnulphi ex Maiore domus, Metenſis epiſcopi filio : Ita peperit Pipino Karolũ Magnum cum fratre. Igitur Pipino rege factò de medio, ad filios eius Karolum & Karlomanum omnis paterna ditio peruenit. Karolus & Wormatia, Karlomannus Saefione re-

ne regni coronam accepere. Parebat Francis iam diu
 Aufrasia, (ea est Metensis prouincia: nam quae nunc Au-
 stria dicitur, tunc Norica, diu post sortita est Austria vo-
 cabulū) parebat Sueuia, Baioaria, & quae prima Fran-
 cis nomen dedit, Francia Germania, nunc per iniuriam
 appellata Franconia, cum verum illi nomen Galli abstu-
 lerint. Seruant tamen nonnulli scriptores illi prouincia
 suum nomen & honorem, vt Franciam vocent Orienta-
 lem: Sed hoc vix patiuntur Galli, pro solita genti elati-
 one: indignati, si dijs placet, quod Germanos patres, &
 regni sui fundatores iubeantur agnoscere. Et quoniam
 Karlomannus breui concessit in fata, relictis parualis,
 quos vxor eius vidua ad Desiderium Longobardorum
 regem in Italiam deferebat, omne regnum in Karoli di-
 tionem concessit: quia Germania & Gallijs pariter re-
 gnasse comperimus, & Saxonia scimus iura Christiana
 religionis inuexisse, iure optimo etiam regem nostrum
 Saxones consalutamus: praecipue quia Germanis supra
 omnes reges Francia deditissimum accepimus, lingua
 eorū crebrius vsu, & moribus vixisse cōperimus. Mon-
 strant hodiē in Francia Germania locum natiuitatis
 eius, & celebri memoria conseruant: maiori nisu pracla-
 ra eius facinora in hac Saxonum historia pro viribus at-
 tollemus. Prima eius regis gloria, Romanam ecclesiam,
 tyrannide Longobardorum pressam, in libertatem ven-
 dicare, & multis praedijs ex victoria amplificare. Tri-
 buunt nonnulli Constantino magnam illam donationem
 Italiae & Germania, & nescio quarum prouinciarum ec-
 clesiae Romanae factam, de qua ipsi viderint: Karolus
 erat, qui ex victoria Longobardorum Romanam eccle-
 siam ditauit: cum pridē aliquanta & Gothi per sua tem-
 pora, & deinde Longobardi reges nonnulla cōtulissent:

in q̄, multa dominio vacantia, ecclesia introiuit, eius iure
 premita, cuius est omnis terra & plenitudo eius. Sed
 hac aliās. Tamen si pater Pipinus gemina in Italiam ex-
 peditione operosa, multa pro ecclesia fecerit, tamen rerū
 instabilitas humanarum non longauam fecit pacem ab
 illo compositam: simul quōd Longobardi, nisi omnibus
 viribus destituti, quiescere non videbantur. Audiuit rex
 oratores Summi pontificis Hadriani, & cum consilio su-
 orum consolatione plenos dimisit: venturum se cum ex-
 peditione militari in Italiam, visurumq̄, pro viribus, si
 possit hostes ecclesie ab illius ceruicibus submouere. Nec
 segnius arma parauit, exercitus conscripsit, commeatus
 prouidit, regni sui negocijs magna authoritatis viros
 preposuit: vbi omnia ex sentētia constitēre, mouit in Ita-
 liam: & magnis conatibus subuerso regno, Longobardo-
 rum regem captum, in Franciam adduxit. Quam rem
 quia plenius in Dania, vbi ad Longobardorum gesta de-
 scendimus, sumus exequuti, nunc breuiter attactam re-
 linquimus, eō mittentes lectorem.

CAP. II.

Saxonicū verō bellū à memoria Karoli Martelli auī
 sui nunq̄ diū fuit intermissum: & in eo aliquid per
 Karoli duces, ipso alijs implicito, est attentatū, dum ille
 vel in Aquitania Hunoldo rebellanti occurreret, & Lu-
 pum Vasconie ducē, ad quem Hunoldus confugerat, de-
 terreret, vt non solum perfugam Hunoldum, sed ipsum
 quoque se Lupus Karoli permitteret potestati. Quan-
 diū etiam ille in Italia bellum ageret Longobardicum,
 duces eius Saxonibus sunt colluctati. Illo autem absolu-
 to, reuersus in Franciam, totis se viribus animi & re-
 rum conuertit ad Saxonicum bellum peragendum: quo
 neque prolixius, neque atrocius vllum vnquam gessit:
 quia Saxones, sicut omnes ferē Germaniæ nationes,
 natu-